

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

**ТРАНСФОРМАЦІЯ
ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ:
ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ**

**МАТЕРІАЛИ
І всеукраїнської науково-практичної конференції**

21 лютого 2024 року

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2024

УДК 341.3:32(477)(082)
Т 65

*Рекомендовано до друку Вченою Радою
Навчально-наукового інституту права та політології
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 3 від 27 березня 2024 року)*

Т 65 Трансформація правової системи України: виклики сучасності : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 21 лютого 2024 р. / за заг. ред. П. В. Горінова, С. І. Москаленка, Н. В. Сухицької. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. – 404 с.

Збірник містить матеріали тез учасників І Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація правової системи України: виклики сучасності», що присвячуються вирішенню актуальних питань захисту прав людини з врахуванням соціально-гуманітарних і філософських аспектів.

Збірник призначено для науково-педагогічних працівників, аспірантів, докторантів, студентів закладів вищої освіти, фахівців-практиків.

УДК 341.3:32(477)(082)

DOI: https://doi.org/10.31392/UDU-Vn-pk_NNIPiP_2024

© Автори публікацій, 2024

© ННПіП УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024

© Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024

*Пчеліна О. В.,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри кримінального процесу та організації досудового слідства
Харківського національного університету внутрішніх справ,
pchelinaov@icloud.com;*

*Пчелін В. Б.,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри поліцейської діяльності та публічного адміністрування
Харківського національного університету внутрішніх справ,
pchelin@me.com*

ЗАЛУЧЕННЯ ПСИХОЛОГА ДО ДОПИТУ НЕПОВНОЛІТНЬОГО ПОТЕРПІЛОГО ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА

Неповнолітня особа в силу свого фізіологічного й емоційно-психологічного розвитку є вразливою, через що, на жаль, стає жертвою низки протиправних діянь, у тому числі кримінальних правопорушень. Зокрема, як убачається з криміналістичної характеристики домашнього насильства, особою злочинця, зазвичай, поряд із жінками й особами похилого віку, є неповнолітні. Вказана обставина безпосередньо впливає на процес досудового розслідування домашнього насильства, оскільки «неповнолітні є одними з найбільш уразливими суб'єктами кримінального правопорушення. Саме тому їх права та законні інтереси вимагають особливого захисту навіть у ситуації, коли вони скоїли кримінальне правопорушення» [1, с. 534]. Насамперед, мова йде про забезпечення «комфортного», «доброзичливого» та «дружнього» до неповнолітніх потерпілих від домашнього насильства кримінального провадження. Це виражається у недопущенні або хоча б мінімізації повторної віктимізації потерпілих від домашнього насильства неповнолітніх осіб під час здійснення досудового розслідування та судового розгляду. Особлива роль у забезпеченні такої доброзичливості відводиться обранню й правильному використанню тактичних прийомів і комбінацій під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій за участю неповнолітніх осіб, своєчасному залученню спеціалістів до їх підготовки та проведення тощо.

Беручи до уваги, що однією із найбільш розповсюджених і властивих кожному кримінальному провадженню за фактом учинення домашнього насильства слідчою (розшуковою) дією є допит, особливий науковий інтерес, який, своєю чергою, обумовлений практичними потребами, викликають процесуальні й організаційно-тактичні особливості проведення допиту

неповнолітнього потерпілого під час розслідування виокремленої категорії кримінальних правопорушень. При цьому актуальним убачається питання саме про таку форму використання спеціальних знань як залучення психолога до проведення допиту неповнолітнього потерпілого. У зв'язку з чим у представленому дослідженні ставимо за мету в симбіозі розкрити процесуальні та криміналістичні аспекти залучення психологів до допиту неповнолітніх потерпілих від домашнього насильства.

У Кримінальному процесуальному кодексі (далі – КПК) України додаткові правила допиту малолітньої або неповнолітньої особи закріплені в ст. 226. Зокрема, обов'язковими процесуальними вимогами до порядку проведення допиту малолітньої або неповнолітньої особи є: необхідність залучення «законного представника, педагога або психолога, а за необхідності – лікаря»; тривалість допиту не може перевищувати дві години за день, при цьому без перерви – не більше однієї години; «особам, які не досягли шістнадцятирічного віку, роз'яснюється обов'язок про необхідність давання правдивих показань, не попереджуючи про кримінальну відповідальність за відмову від давання показань і за завідомо неправдиві показання»; роз'яснення залученим до допиту особам «їхній обов'язок бути присутніми при допиті, а також право заперечувати проти запитань та ставити запитання» [2].

При цьому важливо, щоб залучення психолога до допиту неповнолітнього потерпілого від домашнього насильства не було «формальним» дотриманням обов'язкової вимоги закону. Потрібно в повній мірі використовувати спеціальні знання залученого психолога під час підготовки та проведення допиту неповнолітнього з метою отримання повних і правдивих показань, зменшити негативний вплив на емоційно-психологічний стан особи, не допустити повторної психологічної травматизації жертви домашнього насильства, тощо. Зокрема, психолог допомагає: діагностувати рівень розвитку неповнолітнього, наявність і стан емоційних переживань, психологічних травмувань тощо; визначити оптимальні форму і порядок проведення його допиту; обрати тактичні прийоми, які дозволять встановити психологічний контакт, отримати детальні показання про всі випадки домашнього насильства по відношенню до нього й інших осіб, його форми, частоту вчинення, а також відомості про кривдника та інших жертв домашнього насильства; оцінити завдану неповнолітньому потерпілому шкоду; з'ясувати необхідність проходження потерпілим у подальшому консультацій у психолога й інших профільних фахівців заради відновлення емоційно-психологічного стану; тощо. Для цього потрібно залучати до кримінального провадження про домашнє насильство стосовно неповнолітнього взагалі й до проведення окремих процесуальних дій, зокрема, допиту не просто особу, яка за фахом є психологом, а особу, яка має

знання та навички в галузі судової психології. Мова йде про те, що варто «надати повноваження спеціально підготовленим психологам як судовим інтерв'юерам дітей і чітко визнати прийнятними в суді записи свідчень у досудовому розслідуванні, отримані такими судовими інтерв'юерами дітей (за присутності необхідних сторін). Важливо зазначити, що юридичне положення КПК щодо участі вчителя чи психолога в опитуванні має гарантувати, що опитування професійні та дружні до дітей, а не просто формальність, якої вимагає закон. Важливо, щоб особа, яку призначить слідчий для допомоги в опитуванні, насправді мала належне підготування з опитування дітей і щоб це чітко визначав закон, наприклад, через зміни в КПК або положенні про «Барнахаус» [3, с. 35–36]. У зв'язку з чим рекомендовано до допитів неповнолітніх потерпілих від домашнього насильства залучати судових психологів із «Реєстру психологів, які залучаються до кримінальних проваджень за участю малолітніх, неповнолітніх осіб через регіональні/міжрегіональні центри з надання безоплатної правничої допомоги» [4] або психологів, які працюють і надають фахову допомогу в «Барнахаусі».

У Дніпропетровській, Житомирській, Івано-Франківській, Київській, Львівській, Одеській, Чернігівській областях та місті Києві запроваджено «пілотний проєкт щодо залучення психологів до кримінальних проваджень за участю малолітніх, неповнолітніх осіб через регіональні / міжрегіональні центри з надання безоплатної правничої допомоги» [4]. Відповідно у цих регіонах під час розслідування домашнього насильства до допиту неповнолітнього потерпілого можна залучати психолога «через регіональний / міжрегіональний центр з надання безоплатної правничої допомоги на підставі запиту про залучення психолога» [4]. У разі неможливості залучення до допиту неповнолітнього потерпілого від домашнього насильства психолога із Реєстру психологів, рекомендовано залучати в якості психолога акредитованих судових психологів, психологів, які мають досвід роботи із жертвами насильства, тощо. Тільки в такому разі залучення психолога до допиту неповнолітнього дозволить отримати бажаний результат без завдання шкоди «емоційно-психологічному здоров'ю» жертві домашнього насильства.

Отже, залучення психолога до допиту неповнолітнього потерпілого від домашнього насильства є не тільки процесуальною вимогою, а й тактично виправданою рекомендацією для гарантування як захисту особи від додаткових емоційно-психологічних потрясінь і травмувань у ході досудового розслідування, так і досягнення мети цієї слідчої (розшукової) дії.

Використані джерела:

1. Білоус І. М. Участь психолога під час проведення слідчих (розшукових) дій за участю неповнолітніх осіб. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 10. С. 534–536. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-10/130>.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: закон України від 13.04.2012 № 4651–VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9–10, № 11–12, № 13. Ст. 88.
3. Правовий аналіз роботи моделі «Барнахаус» в Україні / Олівія Лінд Халдорссон, Тамара Бугаєць. Київ: Департамент захисту прав дитини, Директорат протидії дискримінації, 2019. 58 с. URL: https://www.nai.au.kiev.ua/images/news/img/2021/04/090421_9.pdf.
4. Про запровадження та реалізацію пілотного проекту щодо залучення психологів до кримінальних проваджень за участю малолітніх, неповнолітніх осіб через регіональні/міжрегіональні центри з надання безоплатної правничої допомоги: наказ Міністерства юстиції України, Міністерства внутрішніх справ України, Офіс Генерального прокурора від 07.02.2023 № 493/5/67/32. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/RE39303?an=1>.

УДК 343.67

Савчук І. О.,

студентка групи 41-Ппсн

Навчально-наукового інституту права та політології

Українського державного університету імені Михайла Драгоманова,

20fppsp.i.savchuk@std.npu.ua;

Науковий керівник – Сухицька Н. В.,

кандидат юридичних наук, доцент,

завідувач кафедри правознавства та галузевих юридичних дисциплін

Навчально-наукового інституту права та політології

Українського державного університету імені Михайла Драгоманова,

n.v.sukhytska@npu.edu.ua

СТАНОВЛЕННЯ ІНСТИТУТУ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ

Питання захисту прав дітей, а зокрема і тих, що відбувають покарання є актуальним напрямком у законотворчій діяльності кожної сучасної держави, яка орієнтується на демократичні цінності. На сьогоднішній день в Україні розроблена цілісна система нормативно-правових актів, що забезпечують функціонування даного інституту. Слід зазначити, що цей механізм цілком відповідає усім чинним стандартам. Правовий статус дитини регулюється численними нормами права, які віднайшли юридичне закріплення на міжнародному та загальноєвропейському рівні. До таких норм слід віднести

ЗМІСТ

Наукова панель 1

АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ, АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, МИТНОГО ПРАВА

Атаманчук Н. І.

УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПОДАТКОВИХ ОРГАНІВ В УКРАЇНІ
В УМОВАХ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ З НАБУТТЯ ЧЛЕНСТВА
В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ 5

Бондаренко О. С.

СТРАТЕГІЯ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ:
ІНТЕГРОВАНІЙ ПІДХІД..... 8

Бондаренко С. Ю., Наконечна І. В.

ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ
В СФЕРІ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ НА ПРИКЛАДІ ЄС..... 11

Боса І. В.

СУТНІСТЬ НЕЗАЛЕЖНОЇ АДВОКАТУРИ
ЯК НЕДЕРЖАВНОГО САМОВРЯДНОГО ІНСТИТУТУ..... 15

Кучер О. В., Григоренко В. В.

ПОВНОВАЖЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕГУЛЯТОРНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ 18

Марчук О. П.

ДОКТРИНА НАЛЕЖНА ПРАВОВА ПРОЦЕДУРА (FAIR PROCEDURE)..... 21

Новіцька І. В.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС
ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ 23

Самара В. С.

ГЕНЕЗА ПРИНЦИПУ КАСАЦІЙНОГО ОСКАРЖЕННЯ
В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ..... 26

Ханикін Д.

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ..... 29

Рябчук О. О.

ПРОПОЗИЦІЇ ПО ВДОСКОНАЛЕННЮ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В ПОВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ.....	32
--	----

Наукова панель 2

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКЕ-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Журик Ю. В.

КОЛІЗІЙНІСТЬ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО ТА ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОКРЕМИХ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН.....	37
---	----

Наукова панель 3

ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА, ЗЕМЕЛЬНОГО ТА АГРАРНОГО ПРАВА

Кирєєва І. В.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ ТА ОХОРОНОЮ ЗЕМЕЛЬ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ.....	41
--	----

Міняйло А. А., Дмитренко Л. А.

ЗАБРУДНЕННЯ ҐРУНТІВ УКРАЇНИ ВНАСЛІДОК ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ РФ.....	44
--	----

Орел С. М.

ЗАСТОСУВАННЯ МОЛЕКУЛЯРНОЇ МІКРОБІОЛОГІЇ У ЕКОЛОГІЧНІЙ СУДОВІЙ ЕКСПЕРТИЗІ.....	46
--	----

Наукова панель 4

ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Губань Р. В.

ПІДГОТОВКА ДЕРЖАВНОГО ПЕРЕВОРОТУ В РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ В КОНТЕКСТІ ПРИХОДУ ДО ВЛАДИ ТИМЧАСОВОГО УРЯДУ.....	50
--	----

Щур Ю. Д.

НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ УКЛАДЕННЯ ТА РОЗІРВАННЯ ШЛЮБУ В МУСУЛЬМАНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	53
--	----

Наукова панель 5

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС, КРИМІНАЛІСТИКА

Авдєєва Г. К.

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ
ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРАВАЗАСТОСОВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....57

Бортун М. І.

ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ.....60

Бугера С. І.

ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ
ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ
ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ64

Бурда В. А.

ОСОБЛИВОСТІ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ
СЛІДІВ ЗЛОМУ ЗАМКІВ.....67

Вареник К. В.

ЩОДО ДОДАТКОВИХ ОБОВ'ЯЗКОВИХ ОБ'ЄКТІВ СУТЕНЕРСТВА
АБО ВТЯГНЕННЯ ОСОБИ В ЗАЙНЯТТЯ ПРОСТИТУЦІЄЮ70

Вахненко Т. В.

ЕВОЛЮЦІЯ ПІДХОДІВ ДО ТЕОРІЇ ДОКАЗІВ: ВІД ТРАДИЦІЙ ДО ІННОВАЦІЙ ..73

Ворожбит-Горбатюк В. В.

КАТАМНЕСТИЧНИЙ ПІДХІД В КРИМІНОЛОГІЧНОМУ ВИВЧЕННІ
ПРОБАЦІЙНИХ ПРОГРАМ.....75

Галушневська К. О.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ
ЕКСГУМАЦІЇ ТРУПА З МІСЦЯ ПОХОВАННЯ.....78

Горбач В. С.

ЩОДО ПИТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ ЗНАТЬ І МЕТОДІВ ОТРИМАННЯ
КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ ДОПУСТИМОСТІ
ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ81

Груздь О. І., Козинець А. О.

АНАЛІЗ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ,
ВЧИНЕНИХ НА ПРИКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЯХ УКРАЇНИ85

Гетьман О. О.

ПРОБЛЕМА САНАЦІЙНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ПОКАРАННЯ ДО ОСОБИ
В РЕАЛІЯХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ
ТА ПІД ЧАС ОКУПАЦІЇ ТЕРИТОРІЇ.....88

Голіна В. В.

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕНЬ
У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ 90

Гученко К. В.

ДЕЗЕРТИРСТВО ЯК ЗЛОЧИН І МОРАЛЬНА ДИЛЕМА: ДОСЛІДЖЕННЯ
КОНФЛІКТУ МІЖ ОБОВ'ЯЗКОМ І СОВІСТЮ У ВІЙСЬКОВОМУ
КОНТЕКСТІ КРИЗЬ ПРИЗМУ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ 93

Головін М. С.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ТЕХНІКИ..... 96

Задерієнко С. І., Панчишин А. Б.

ПРАВОВЕ ПІДґРУНТЯ СТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ РЕЄСТРУ
ТЕРОРИСТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ..... 99

Зеленський С. М.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗНЯТТЯ АРЕШТУ
З ТИМЧОСОВО ВИЛУЧЕНОГО МАЙНА 102

Клепка О. Г.

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТАТТІ 290 КПК УКРАЇНИ 106

Литвиненко О. Г., Омарова К. Ч.

ЩОДО ДЕЯКИХ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО
ПРОВАДЖЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 109

Лученко Т. В.

ТАКТИКО-КРИМІНАЛІСТИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА
ПО ЗБИРАННЮ ДОКАЗІВ 113

Ляхвацька М. В.

СУТНІСТЬ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ЕФЕКТИВНОСТІ 116

Мозоль К. О.

ОСОБЛИВОСТІ ДОПИТУ ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД НАСИЛЬСТВА..... 119

Нікітіна В. М.

ОСОБЛИВОСТІ ПОДОЛАННЯ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ
ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОБШУКУ 122

Оксютович О. О.

ПИТАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ НОРМАМИ КОНСТИТУЦІЙНОГО
ТА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ЗА НЕПОВІДОМЛЕННЯ ПРО КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ 124

<i>Осадько О. О.</i>	
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ДОПУСКУ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗАСУДЖЕНИХ ЗА ТЯЖКІ ЧИ ОСОБЛИВО ТЯЖКІ ЗЛОЧИНИ	128
<i>Пальона Я. Ю.</i>	
МЕДІАЦІЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	131
<i>Пивоваров В. В.</i>	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ ПІДТРИМКИ ЗАСУДЖЕНИХ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ	134
<i>Письменний Д. П., Саєнко Г. Ю.</i>	
СКАСУВАННЯ ПРОКУРОРОМ ПОСТАНОВИ ПРО ЗАКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ПОЗА МЕЖАМИ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО СТРОКУ	137
<i>Пчеліна О. В., Пчелін В. Б.</i>	
ЗАЛУЧЕННЯ ПСИХОЛОГА ДО ДОПИТУ НЕПОВНОЛІТНЬОГО ПОТЕРПІЛОГО ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА.....	141
<i>Савчук І. О.</i>	
СТАНОВЛЕННЯ ІНСТИТУТУ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ.....	144
<i>Ткаченко Д. І., Плетенець В. М.</i>	
СЛІДЧІ СИТУАЦІЇ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ЗАГАЛЬНОКРИМІНАЛЬНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ	147
<i>Трищук А. М.</i>	
ВПЛИВ РОДИНИ ЯК КЛЮЧОВОГО ФАКТОРУ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ У ГРУПИ НЕПОВНОЛІТНІХ ЗЛОЧИНЦІВ.....	150
<i>Шкільник Н. Б.</i>	
ДОПИТ НЕПОВНОЛІТНЬОГО, ПОСТРАЖДАЛОГО ВІД НАСИЛЬСТВА.....	153
<i>Шкуліна О. С.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ПАРАМЕТРИ СВІТЛОФОРНОГО ЦИКЛУ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ КОМПЛЕКСНИХ АВТО ТЕХНІЧНИХ ТА ФОТОТЕХНІЧНИХ ЕКСПЕРТИЗ	156
<i>Ясенюк А. А., Рубленко А. А.</i>	
СПЕЦИФІКА ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	160

Наукова панель 6
КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

Гавронська Т. В.

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ 164

Гамалюк Б. М., Гаркавенко А. О.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ РОЗУМІННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
В НАЦІОНАЛЬНІЙ ДОКТРИНІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
ТА АДМІНІСТРУВАННЯ 167

Єрмоленко Б. М.

РОЗВИТОК КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ: ІСТОРИЧНІ ЕТАПИ 171

Заворотченко Т. М.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ Й ГРОМАДЯНИНА В УМОВАХ
РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ 174

Мирончук К. Ю.

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ПРАВ ЛЮДИНИ 178

Подольак М. І., Кончаковська В. В.

ПРАВО НА ЖИТТЯ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ 181

Скаб'як М. Б.

СВОБОДА СЛОВА І ДУМКИ: ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАКРІПЛЕННЯ В УКРАЇНІ 186

Наукова панель 7
**МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ТА ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ,
ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА**

Безпалюк І.

ПРОБЛЕМА МІГРАЦІЇ В УКРАЇНІ. ПРИЧИНА ТА НАСЛІДКИ 190

Бондаренко С. Ю., Тронц В. М.

«BREXIT» ТА ЙОГО НАСЛІДКИ ДЛЯ ПРАВА ЄС:
УРОКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ НА МАЙБУТНЄ 194

Борозняк С. С.

ПРОБЛЕМАТИКА МГП В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ 198

Будусь О. І., Войціховський А. В.

ЕВОЛЮЦІЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ПРАВА ЛЮДИНИ 200

Войціховський А. В., Блінков І. Д.

ЕВОЛЮЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ МІЖНАРОДНИХ
НЕУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРАВОЗАХИСНОГО СПРЯМУВАННЯ 204

Єрмоленко-Князєва Л. С.

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ПРАВОВУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ..... 207

Каптан М. В., Зінчук А. М.

КОНЦЕПЦІЯ ПОСТАЧАННЯ ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ,
НА ПРИКЛАДІ ДЕРЖАВ-ПАРТНЕРІВ ВІДПОВІДНО ДО НОРМ МГП 211

Кириєнко О. С.

ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО УСИНОВЛЕННЯ..... 215

Колодяжний М. Г.

ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КЕРУВАННЯ ТРАНСПОРТНИМИ
ЗАСОБАМИ У СТАНІ АЛКОГОЛЬНОГО СП'ЯНІННЯ: ЩОДО НАПРЯМІВ
УДОСКОНАЛЕННЯ В УКРАЇНІ ВІДПОВІДНО ДО ПРАКТИКИ ЄС 218

Крижна В. В., Крижна А. Є.

ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ
МІЖНАРОДНИХ СОЦІАЛЬНИХ СТАНДАРТИВ..... 221

Мальцев В. В., Терезюк І. І.

ПРАВА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ПІД ЧАС ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ
В УКРАЇНІ..... 225

Полуніна Л. В.

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАХИСТУ ПРАВ БІЖЕНЦІВ 228

Рябовол Л. Т.

ДЖЕРЕЛА МГП ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ В УМОВАХ
ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ..... 231

Тимошук О. Г.

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ВИКЛИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
В КОНТЕКСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ТА СВОБОД ГРОМАДЯН В УКРАЇНІ 234

Токарчук О. В.

НАЦІОНАЛЬНА ПРАВОВА КУЛЬТУРА НА ШЛЯХУ УКРАЇНИ
ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ 236

Наукова панель 8
СОЦІОЛОГІЇ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ

Карнаух А. А.

РОЛЬ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ
В ПРОЦЕСІ ПОЛІТИЧНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ..... 240

Ковалишена А. С.

«УКРАЇНА – СИЛЬНА ДЕРЖАВА»: ПОНЯТТЯ ТА КРИТЕРІЇ ВИЗНАЧЕННЯ
В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ..... 244

Міненко Є.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ
В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ..... 247

Мостіпан Д. О.

ЕЛІТА «ЛЕВІВ» ТА ЕЛІТА «ЛИСИЦЬ» У КЛАСИЧНІЙ ПОЛІТИЧНІЙ ТЕОРІЇ... 250

Нужна С. Г.

ЧОРНІ РИНКИ У ПІВНІЧНІЙ КОРЕЇ..... 253

Свірідов В. Ю.

ЗНАЧЕННЯ ПОЛІТИКИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ
ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ..... 257

Шевцова Ю. М.

ДИСКУРС МОЛОДІЖНОГО ЗАКОНОДАВСТВА:
НОРМАТИВНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ..... 260

Наукова панель 9
СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА

Ярослав Ю. Ю.

ЩОДО ДЕЯКИХ ВАЖЛИВИХ НАПРЯМКІВ РЕФОРМУВАННЯ
ВІТЧИЗНЯНОЇ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ..... 264

Наукова панель 10
ТЕОРІЇ ПРАВА ТА ДЕРЖАВИ

Бабак А. В.

СПІВВІДНОШЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ НОРМ ПРАВА..... 268

<hr/>	
<i>Бадилевич Т. М.</i>	
ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ.....	271
<i>Дученко Т. В.</i>	
ПРАВОВА КУЛЬТУРА ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ.....	274
<i>Лазарєв В. В.</i>	
ВИМОГИ ДО ПРАВОВИХ ПОЗИЦІЙ.....	278
<i>Медвідь Ф. М., Чорна М. Ф.</i>	
ПРАВОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ.....	281
<i>Рудницька Л. О.</i>	
ЮРИДИЧНА ПРАКТИКА ЯК ОДНА З ОСНОВНИХ ФОРМ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ.....	285
<i>Петков С. В.</i>	
ДО ПИТАННЯ ПРО ПЕРІОДИЗАЦІЮ БАЛКАНСЬКОГО ПОХОДУ ВЕЛИКОГО КИЇВСЬКОГО КНЯЗЯ СВЯТОСЛАВА І СЛАВНОГО	288
<i>Скиба В. Г.</i>	
ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПРАВОВУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ..	291
<i>Сушицька Н. В.</i>	
РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА У ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА	295
<i>Фурсенко Ю. Ю.</i>	
ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ПРАВА В УКРАЇНІ	299

Наукова панель 11

ТРУДОВЕ ПРАВО ТА ПРАВА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

<i>Гаркава Т. П.</i>	
ПРОБЛЕМА БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	302
<i>Данилюк К. В.</i>	
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХОСПІСНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	304
<i>Дубич К. В.</i>	
ПРАВОВИЙ СУПРОВІД СОЦІАЛЬНИХ РИЗИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	308

Дурач В. М., Ніколайчук Л. Г.

ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ
ПІД ЧАС ВІЙНИ 311

Москаленко С. І.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИПЛАТИ ЗА ЗАТРИМКУ РОЗРАХУНКУ
ПРИ ЗВІЛЬНЕННІ..... 314

Обуховський Р. О.

ПРИПИНЕННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 317

Полховська Н. М.

ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ПРАВОВОГО СТАТУСУ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК ПРАЦІВНИКІВ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ 321

Наукова панель 12

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Бойчук О. Т.

ПРАВО НА ОХОРОНУ ОСОБИСТОЇ ІНФОРМАЦІЇ..... 326

Задерей В. М.

УКЛАДЕННЯ ТА РОЗІРВАННЯ ШЛЮБУ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ .. 329

Зубрічева М. Н.

ВСТАНОВЛЕННЯ ОПІКИ ТА ПІКЛУВАННЯ НАД ДІТЬМИ..... 332

Москаленко С. І., Карваніди С. Г.

ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ ПРАВ В ІНТЕРНЕТІ 334

Москаленко С. І.

ПРАВОВИЙ СТАТУС ПЕРЕКЛАДАЧА В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ..... 336

Сімакова О. П.

ВСТАНОВЛЕННЯ ОПІКИ ТА ПІКЛУВАННЯ НАД ДІТЬМИ..... 338

Федінчик М. А.

ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВА ПРИРОДА ШЛЮБНОГО ДОГОВОРУ 341

Наукова панель 13
ФІНАНСОВЕ ПРАВО, ПОДАТКОВЕ ПРАВО

Плехов Д. О.

ОСОБЛИВОСТІ СПЛАТИ ПОДАТКУ НА ДОХІД НЕРЕЗИДЕНТА
З ДЖЕРЕЛОМ ПОХОДЖЕННЯ З УКРАЇНИ ПРИ ВИПЛАТІ РОЯЛТІ
У СФЕРІ ОНЛАЙН-ГЕМБЛІНГУ 345

Рубцов С. С.

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ФОНДУ
РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ 349

Рушелюк Є. В.

ФІНАНСОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ..... 352

Наукова панель 14
ІНШІ ГАЛУЗІ ТА ПІДГАЛУЗІ ПРАВА

Байбак А. Г.

ДО РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ «ОСОБЛИВОГО ПРАВОВОГО РЕЖИМУ» 356

Важинський В.

ОПЕРАТИВНИЙ ПОШУК ФАКТИЧНИХ ДАНИХ
ПРО КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ДІЯЛЬНОСТІ
ІНСТИТУЦІЙНИХ ІНВЕСТОРІВ..... 359

Ботнаренко І. А., Головка О. В.

ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО НАД ДІТЬМИ І ВОЄННА СИТУАЦІЯ:
СУЧАСНІ ЗАГРОЗИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ..... 363

Данильченко А. О.

ПІРАТСТВО ТА КІБЕРЗЛОЧИННІСТЬ В УКРАЇНІ У ВОЄННИЙ ЧАС 367

Котляренко О. П., Виклюк О. І.

РЕЦЕПЦІЯ ОПЕРАЦІЙНОГО ПРАВА (ПРАВА ОПЕРАЦІЙ) 369

Лук'янець Т. П., Кончаковська В. В.

ПОСТМОРТАЛЬНА РЕПРОДУКЦІЯ:
ПРАВОВІ АСПЕКТИ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД 372

Писарцова Ю. І.

ВИКОРИСТАННЯ ОБЛІКІВ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ
У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ 375

Сімакова С. І.

ВІЙНА, ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СТАН ЗЛОЧИННІСТЬ В УКРАЇНІ 378

Стеценко В. Ю.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ
У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В СУЧАСНИХ УМОВАХ..... 382

Худяков І. А.

ПРАВОВИЙ СТАТУС ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ..... 384

Наукове видання

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ

Матеріали
І всеукраїнської науково-практичної конференції
Київ, 21 лютого 2024 року

Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

Підписано до друку 27 березня 2024 р.
Формат 60x84/16. Папір офісний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. др. арк. ,. Об.-вид. арк. ,.
Наклад 300 прим. Зам №
Віддруковано з оригіналів

ВИДАВНИЦТВО

Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 7896 від 25.07.2023